

XVI.

EN ULYKKELIG SKOLEDISCIPEL.

Af Bjørn Kornerup.

Nedenstaaende, desværre ikke daterede eller underskrevne, Brev fra en Skolediscipel giver et mærkeligt Indtryk af den Sjæleangst, hvori en Skolediscipel — rimeligvis i Roskilde Skole — var stedt i, fordi han havde begaaet en alvorlig Forbrydelse, antagelig et Drab, og derfor var blevet sat i Forvaring paa Roskildeggaard. Livet kom han vel ikke til at miste, idet hans Fader maatte udrede en klækkelig Bøde — 500 Mark — som første Afdrag paa et større Beløb, men da Indbetalingen af Resten vilde ruinere denne, såa Sønnen ikke anden Udvej end at anraabe Kongen om Naade, saaledes at man kunde slippe med det en Gang erlagte.

Om Sagens videre Forløb er der forgæves blevet eftersøgt nærmere Oplysninger¹, idet Undersøgelsen vanskelig-gøres ved, at Bønskriftet, som nævnt, ikke bærer Underskrift. Med Hensyn til Dateringen kan bemærkes, at da Hans Barnekow nævnes som Lensmand paa Roskildeggaard², hvad han var 1552-57, kan Aktstykket vel senest stamme fra ca. 1558.

Forøvrigt kan man minde om, at det i Datiden ikke blot var Skoledisciple, der kunde blive indviklet i Drabs-

¹) Intet er paatruffet i Kancelliets Brevbøger eller i de fra Hans Barnekows Lensmandstid bevarede Regnskaber fra Roskildeggaard (1555—57).

²) Kr. Erslev, Danmarks Len og Lensmænd i det sextende Aarhundrede (1513—1596) S. 20.

sager. Just i disse Aar nævnes en Skolemester i Thisted, Anders Villumsen, der var kommet for Skade at slaa en Karl ihjel (1552), og en Lokat i København, Hans Hører, der havde dræbt en af sine Disciple¹.

Brevet er undtagelsesvis gengivet med uforandret bogstavret Bevarelse af den originale Retskrivning².

Høgborne Førsthe, Stormecthige Konningh, Aller Kiær-
risthe Naadigste Herre, Værdis eders Kongelige Maiestatt
for guds skyll att ville viide, att Jegh er then Arme fatthige
person som fangen vor paa eders Kongelige M[a]iestattz
gaard Raaskillde, for myn misgierningh, for huilkiitt Jeg
Arme meniske iammerligen bekiender myn vngdoms von-
uittighedtt oc vforstandighedtt, att haffue storligen for-
thørnidtt gudtt och eders Kongelige Maie: och raaber
nu och bedis om Naade och forladelsse for gudz och Jesu
naffns skyll.

Aller Kiæriste Naadigste Herre efftherdi att eders Kon:
Maie: vdaff eders Kon: Maie: indfødde Milhedtt haffuer
naadeligen anseett migh Arme stackarll oc formilditt myn
straff oc pine, Ja igien giffuitt migh liffuitt, Huilkiitt
gudt alsommectiste rigeligh vdaff syn vsieligh oc offuer
Flødige bar[m]hiartighedtt eders Kon: Maie: y euighedtt
belønne will. Saa er nu aller Kiæriste Naadigste Herre
myn trøst, hoff oc velffartt allereniste sætth vdi eders
Kon: Maie: naade, milhedtt oc barmhiarthighedtt, att
eders Kon: Maie: ville verdis till for gudz oc Jesu hellige
naffns skyll att till giffue mig Arme stackarll then Sum
penninge som igien staar, efftherdj att myn fattige gamble
Fader dogh haffuer giffuitt eders Kon: Maie: lensmandtt
Hans Barnakou etth halfftt Thusindtt mark, och paa thet

¹) Kancelliets Brevbøger udg. af C. F. Bricka, 1551—1555 S. 159; 1556—1560 S. 355.

²) Original i Danske Kancellis Arkiv, Indlæg til Registranterne samt henlagte Sager.

att myn fattige gamle forælderne skulle icke bliffue saa saare møgitt forarmidtt oc paa thet att myn schole gangh skulle icke mig arme meniske forhindris. Vill ieg gierne arme person siiden være huor eders Kon: Maie: naade oc forsiun mig haffue will. eders Kon: Maie: Siell, liff, Statt, oc regementt then Almectigste gudtt beffalindis till euigtidtt. Amen.
